

Vad är en kommun?

Landskapet Åland är indelat i kommuner. De sköter sådant som är av allmänt intresse och som har anknytning till kommunens område eller deras invånare (och som inte staten eller landskapet har hand om). I kommunallagen regleras mycket av vad kommunerna ska och inte ska göra. Lemland är en av Ålands 16 kommuner.

Vad gör kommunen?

Exempel på verksamheter som kommunen enligt lag har ansvaret för är:

- Förskola och skola
- Äldreomsorg
- Omsorg om funktionshindrade
- Försörjningsbidrag
- Bibliotek
- Plan- och byggfrågor
- Miljö- och hälsoskydd
- Vatten, avlopp, renhållning och avfallshantering
- Räddningstjänst

Men kommunen gör också annat som är bra för utvecklingen i samhället som att värna om miljö, natur, hälsa, social och kulturell utveckling etc.

Kommunalt självstyre

Det finns 16 kommuner på Åland. Liksom i övriga Norden är det kommunala självstyret starkt här – varje kommun har stor frihet att bestämma om sin verksamhet. Landskapet Åland vill att kommunerna bestämmer så mycket som möjligt om sina verksamheter. Samtidigt beslutar lagtinget om lagar som styr kommunerna. En viktig förutsättning för att kunna bestämma om verksamheten, är rätten att bestämma hur mycket man ska ta ut i skatt av sina invånare. Kommunalskatten är kommunens största inkomstkälla. En av kommunens viktigaste uppgifter är att se till att invånarna i kommunen kan försörja sig genom eget arbete. Då kan de också bidra till kommunens ekonomi genom att betala skatt på sina inkomster.

Invånarna är kommunens medlemmar

Medlem av en kommun är den person som är folkbokförd i kommunen, äger fastighet eller mark i kommunen eller är taxerad att betala kommunalskatt där. Kommuner får driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna/invånarna i kommunen. Kommuner får också genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen, men inte ge stöd till något enskilt företag. Offentlighetsprincipen ger alla rätt att ta del av allmänna, offentliga handlingar hos myndigheter och förvaltningar. Varje medlem av en kommun har också rätt att få kommunens beslut prövade, genom att överklaga dem hos länsrätten.

Demokrati och rösträtt

Den kommunala demokratin är en viktig del av demokratin i Norden. I varje kommun finns det en högsta beslutande församling - kommunfullmäktige - med representanter för de politiska partierna. Kommunfullmäktige tillsätter en kommunstyrelse och de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter.

Vart fjärde år är det allmänna val till lagtinget och kommunfullmäktige. Rösträtt vid val till kommunfullmäktige har den som är folkbokförd i kommunen, senast på valdagen fyller 18 år och har finländskt medborgarskap eller i någon annan av Europeiska unionens medlemsstater (unionsmedborgare), eller är medborgare i Island eller Norge.